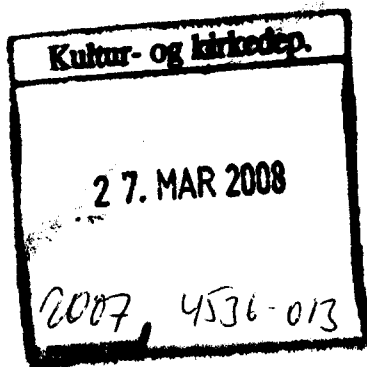




Sámiid áviisa AS
Samisk avis AS

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep.
0030 OSLO



Hovedkontor/Váldodoaimmatus:

9711 LAKSELV - LEAVDNJA
Postboks 53 - Laatasveien
Foretak NO 930 494 747 MVA
Bankgiro 7594.05.04899
Telefon 78 46 59 00
Telefax 78 46 59 01
E-post avisa@sagat.no
Internett www.sagat.no

Distriktskontor/Guovlludoaimmatusat:

DEATNU - TANA
KÁRÁŠJOHKA - KARASJOK
GUOVDAGEAIDNU - KAUTOKEINO
NORD-TROMS - DAVVI-TROMSA
EVENES - EVENAŠŠE
SØRSAMELAND - ÅARJEL-SÆPMIE
SØR-NORGE - MÁTTÁ-NORGA

FORSKRIFT OM TILSKUDD TIL SAMISKE AVISER

Viser til KKD's brev av 12.02.2008 og vedlegger vår høringsuttalelse.

Forutsetningen for å utgi Ságat 5 ganger i uka er at produksjonstilskuddet økes til **minimum** 8,3 mill. kr i 2008. Dette er basert på en nøktern økonomisk vurdering med svært knappe marginer. Budsjettet er innenfor rammen av mangeårige krav fra den samiske avisforeningen Sálas om 25 millioner kr for å finansiere tre samiske dagsaviser (ca 8,3 mill. x 3).

Departementets forslag innebærer at produksjonstilskuddet blir ca 0,3 mill. kr mindre enn Medietilsynets faglige tilrådning. Dertil kommer effekten av departementets nye forslag om 1 % til sørsamisk samt det høyst rimelige kravet fra Nuorttanaste om økning i øremerket tilskudd som har vært uendret siden 1997.

Departementets forslag vil dermed réelt innebære at Ságat får en underdekning på ca 0,6 mill. kr i forhold til minimumsforutsetningen for dagsavis. Dette kommer på toppen av effekten av forrige forskriftsendring i 2005, som hittil har påført Ságat inntektstap på ca 1,5 millioner kr og driftsunderskudd på ca 1,1 mill. kr, samtidig som eierne av Ávvir (Min Áigi AS og Áššu AS) har hatt tilsvarende inntektsgevinst og overskudd.

Ságat har full tillit til at regjeringa Stoltenberg vil realisere løftene om å gi tilstrekkelige rammebetingelser for å realisere to samiske dagsaviser, en på norsk og en på samisk. Budsjettrammen gir mulighet for å innfri dette, mens departementet synes å legge opp til en usaklig forskjellsbehandling som innebærer at Ságat ikke kan realisere sitt dagsavisprosjekt.

Det er et tankekors at produksjonstilskuddet for samisk tekst foreslås ytterligere øket, samtidig som den teknologiske utvikling har medført vesentlig reduksjon i merkostnader for produksjon av samisk tekst.

Det er grovt urimelig at Ságat skal motta 2,5 mill. kr mindre enn Ávvir i årlig pressestøtte. En mer rimelig fordeling vil være 9,5 mill. til Ávvir og 8,5 mill. kr til Ságat. Hvis forskjellen utgjør mer enn 1 million kr kreves at Medietilsynet foretar en faglig kartlegging av réelle merkostnader.

Med vennlig hilsen

Lakselv/Leavdnja, den 25.03.2008

Ságat - Samisk avis AS

Einar R. Johansen
styreleder

Geir Wulff

sjefredaktør/daglig leder
direkte innvalg 78 46 59 02
epost: geir@sagat.no

Kopi:

Statsråd Trond Giske
Statssekretær Karl Eirik Schjøtt-Pedersen
Statssekretær Raimo Valle
Medietilsynet

Storingsrepresentant Vera Lysklætt
Storingsrepresentant Ann-Kristin Engstad
Sametingspresident Egil Olli
Sametingsråd Vibeke Larsen

FORSKRIFT OM TILSKUDD TIL SAMISKE AVISER

1. Hensyn bak tilskuddsordningen

Departementet foreslår at tilskuddsmodellen særlig skal ivareta følgende to hensyn:

1. At ordningen er forutsigbar for avisene.
2. At ordningen reflekterer merkostnadene knyttet til avisproduksjon på samisk og de samiskspråklige avisenes rolle i bevaring og utvikling av de samiske språkene.

Ságat vil understreke at også et tredje hensyn gjør seg like sterkt gjeldende:

3. At ordningen reflekterer norskspråklige sameavisers rolle i revitalisering og utvikling av samisk identitet overfor ofre for tidligere fornorskningsspolitikk.

Dette må tilbørlig vektlegges i den endelige forskriften.

2. Forutsigbarhet

Ságat vil understreke betydningen av at ordningen må være forutsigbar for avisene. Forslaget om å redusere grunntilskuddet fra 90 % til 85 % er således selvmotsigende da det klart bidrar til å svekke departementets uttalte målsetning på dette punkt.

For å opprettholde forutsigbarhet på dagens nivå bør grunntilskuddet fortsatt utgjøre 90 %.

3. Merkostnader for avisproduksjon på samisk

Departementets forslag til ny tilskuddsmodell legger opp til at omlag 42,5 % av produksjonstilskuddet skal gå til produksjon på norsk og omlag 57,5 % til samisk. Det betyr at samisk tekst støttes med ca 35,3 % høyere tilskudd om norsk tekst.

Modellen medfører at Ávvir årlig vil motta ca 2,5 millioner kr mer i støtte enn Ságat. Dette innebærer en betydelig overkompensering av de réelle merkostnader tilknyttet avisproduksjon på samisk. Et slikt forslag er verken rimelig eller rettferdig.

Verken investeringer i driftsmidler, finanskostnader eller driftskostnader tilknyttet administrasjon, forretningsførsel, markedsføring, kundeservice, varekjøp, fotostoff, teknisk produksjon og distribusjon er språkrelaterte. Den raske datateknologiske utviklingen har medført at tidligere merkostnader for redaksjonell produksjon er blitt vesentlig utjevnet.

I redaksjonen oversetter tospråklige journalister intervjuer m.v. simultant og skriver stoffet direkte inn i avisas produksjonssystem uten språkrelatert merkostnad. Dette gjelder forøvrig likt både for Ávvir og Ságat, som begge har deler av sin redaksjonelle aktivitet på et annet muntlig språk enn avisas skriftlige hovedspråk.

Vi viser til redaksjonssekretær Oddgeir Johansens kommentarartikkel (vedlegg 1) samt til intervju med den samiske presse mannen og dataeksperten Audun Lona (vedlegg 2) hvor dette er nærmere utdypet.

Réelle merkostnader for samisk vil i all hovedsak være avgrenset til lønnskostnader for oversetting av innkomne norskspråklige pressemeldinger, leserinnlegg og annonser. For en dagsavis vil dette neppe utgjøre mer enn to årsverk, antakelig betydelig mindre. Det kan også bemerkes at staten betaler oversetting av statlige annonser, samt at også Ságat har visse merkostnader til norsk oversetting av samiskspråklige pressemeldinger, leserinnlegg og annonser.

Forskriften bør utformes slik at de to avisene i støtteordningen likestilles og likebehandles, men med dekning for réelle merkostnader ved produksjon på samisk. Forutsatt tilnærmet samme sidetall anslås at årlig merkostnad ikke vil overstige kr 200.000 pr ukentlig utgave.

Hvis det er aktuelt å gi Ávvir årlig mer enn 1 million kr høyere pressestøtte enn Ságat, kreves at Medietilsynet på forhånd før forskriftsendringen realitetsbehandles foretar en faglig kartlegging av réelle merkostnader ved avisproduksjon på samisk.

4. Variabelt tilskudd

Inntil 2005 ble det gitt variabelt tilskudd både for norsk- og samiskspråklige avissider. Denne ordningen ble opphevet av regjeringa Bondevik ved forskriftsendring rett før regjeringsskiftet høsten 2005.

Endringen ble gjennomført på tross av at tidligere undersøkelser fra Statens medieforvaltning viste at merkostnader for samiskspråklig produksjon var tilfredsstillende ivaretatt i daværende regelverk som gjaldt til og med 2004.

Inntil forskriftsendringen mottok samiskspråklig avis ca. 3-4 % mer i støtte enn norskspråklig same-avis. Forskriftsendringen medførte at denne forskjellen økte til ca. 12-13 %. Resultatet av at antall samiskspråklige aviser i støtteordningen nå er redusert fra to til én, vil være at forskjellen automatisk (uten forskriftsendring) fordobles til ca. 24-25 %.

I forhold til tidligere regelverk har forskriftsendringen i 2005 medført et inntektstap for Ságat på ca kr 400.000 i 2005, ca kr 500.000 i 2006 og ca kr 550.000 i 2007, tilsammen ca kr 1.450.000. Áššu og Min Áigi har fått tilsvarende inntektsøkning.

Etter forskriftsendringen har Áššu og Min Áigi gått med relativt betydelige driftsoverskudd, mens Ságat har gått med underskudd. Min Áigi hadde et driftsresultat på kr 548.000 i 2005 og kr 552.000 i 2006, mens Áššu hadde et driftsresultat på kr 235.000 i 2005 og kr 240.000 i 2006. Ságats driftsun-
derskudd var på kr 213.000 i 2005 og kr 79.000 i 2006.

Bondevik-regjeringens forskriftsendring i 2005 har gitt følgende effekt:

- Inntektsutvikling i perioden 2005-2007: Inntektsgevinst på tilsammen ca kr 1.450.000 for Áššu og Min Áigi, tilsvarende inntektstap for Ságat.
- Driftsresultat for årene 2005 og 2006: Overskudd på tilsammen kr 1.575.000 for Áššu og Min Áigi, underskudd på kr 292.000 for Ságat.
- Driftsresultat for 2007: Overskudd for Áššu og Min Áigi, underskudd på kr 763.729 for Ságat.
- Produksjon av samiskspråklige avissider: 5.763 i 2003 (støttegrunnlag for 2004), 5.145 i 2004, 5.169 i 2005 og 5.334 i 2006.

Departementets foreslåtte økning av variabelt tilskudd fra 10 % til 15 %, uten at det gjenåpnes for variabelt tilskudd til norske avissider, vil ytterligere forsterke den urettferdigheten som ble innført i 2005. For å rette opp denne åpenbare urimelighet bes om at tidligere ordning med variabelt tilskudd for avissider på norsk blir gjeninnført.

5. Sørsamisk

Departementet foreslår å åpne for tilskudd til produksjon av avissider på sørsamisk, etter modell av ordningen for lulesamisk. Avsetningene foreslås avgrenset til i alt 2 % av bevilgningen av posten.

Forslaget medfører således at bevilgningen må økes tilsvarende for å unngå redusert produksjonstilskudd til Ságat og Ávvir. Ságat vil støtte forslaget under forutsetning av bevilgningsøkning.

6. Simulering av tilskudd

Det er flere feil og svakheter i den simulerte fordelingen av produksjonstilskudd som fremgår av høringsbrevet.

Det er feil at «ny samisk avis» mottok kr 9.381.794 i produksjonstilskudd for 2007. Den nye avisa Ávvir utkom første gang 06.02.2008 og mottok ikke pressestøtte i 2007. Beløpet refererer seg ikke til den nye avisa, men til summen av produksjonstilskudd til de tidligere avisene Áššu og Min Áigi.

Simuleringen tar ikke hensyn til departementets eget forslag om å avsette 1 % av bevilgningen til sørsamiske avissider.

Simuleringen tar ikke hensyn til Nuorttanastes velbegrunnede søknad om øket tilskudd i 2008. Støtten til Nuorttanaste har vært nominelt uendret siden 1997. Sálas har enstemmig bedt om at Nuorttanaste fra og med 2008 innvilges øket støtte, avgrenset til 2,5 % av årets bevilgning. Den tekniske produksjon (setting, montering, trykk) av Nuorttanaste foretas av Ávvir, slik at økt støtte til Nuorttanaste indirekte også vil styrke Ávvir.

Simuleringen tar utgangspunkt i urealistisk høye tall mht antall utgivelser og forventet samisk side-tall for Sáгат. Sáгats plan om å utkomme med tre utgaver til 1. april, fire utgaver til 1. november og deretter fem utgaver, tilsier 199 avisnumre og ikke 272. Også det samiske sidetallet er anført med ca 100 sider mere enn realistisk.

Det er bakvendt å legge simulering av et overgangsår til grunn for en foreslått varig forskriftsendring. Grunnlaget for eventuell forskriftsendring må være et normalår etter omlegging til dagsavis – og ikke et midlertidig overgangsår. Den varige forskriften må selvsagt utarbeides på bakgrunn av simulering av et forventet normalår, dog kan det eventuelt gjøres nødvendige tilpasninger som en midlertidig overgangsordning for å rette opp eventuelle urimelige utslag i en overgangsperiode.

Da den fremlagte simulering ikke gir et korrekt bilde av støttefordelingen i et fremtidig normalår legger Sáгат frem simulering av pressestøtte i fire alternativer, som alle tar hensyn til forslag om 2 % støtte til lule- og sørsamisk, 2,5 % støtte til Nuorttanaste samt 5 ukentlige utgaver á 24 sider av både Sáгат og Ávvir.

- A. Nåværende forskrift: 90 % grunntilskudd, 10 % variabelt tilskudd kun for samisk tekst (vedlegg 3).
- B. KKDs forslag: 85 % grunntilskudd, 15 % variabelt tilskudd kun for samisk tekst (vedlegg 4).
- C. Sáгats primære forslag: 90 % grunntilskudd, 10 % variabelt tilskudd fordelt med faktor 3,8 for samisk tekst og faktor 1,0 for norsk tekst (vedlegg 5).
- D. Sáгats subsidiære forslag: 85 % grunntilskudd, 15 % variabelt tilskudd fordelt med faktor 2,25 for samisk tekst og faktor 1,0 for norsk tekst (vedlegg 6).

7. Overgangsordning

Sáгат har ikke merknader til foreslått overgangsordning, bortsett fra at det bør presiseres i punkt 3 at dette gjelder variabelt tilskudd som også bør gis for norske sider.

8. Forslag til tilskuddsmodell

Sáгат foreslår følgende tilskuddsmodell (*endringer i kursiv*):

1. Produksjonstilskuddet fordeles med 90 % til grunntilskudd og 10 % til variabelt tilskudd (*som nåværende forskrift*).

2. Som en overgangsordning for 2008 og 2009 deles grunntilskuddet i to like store deler som skal gå til avisproduksjon på hhv. samisk og norsk.
3. Det variable tilskuddet gis, *som inntil 2005*, til produksjon av avissider *både på samisk og norsk, med faktor 3,8 for samisk og 1,0 for norsk*.

Subsidiært forslag dersom punkt 1 endres som foreslått av departementet:

Det variable tilskuddet gis, *som inntil 2005*, til produksjon av avissider *både på samisk og norsk, med faktor 2,25 for samisk og 1,0 for norsk*.

4. Det åpnes for å gi tilskudd til produksjon av avissider på sørsamisk, etter modell av ordningen for lulesamisk. Avsetningen til lulesamisk og sørsamisk avgrenses til 2 % av bevilgningen på posten.

9. Forskriftsendring

Ságat foreslår følgende endringer i forhold til departementets forslag (*endringer i kursiv*):

I. Forskrift om tilskudd til samiske aviser

§ 7 andre ledd beholdes uendret som nå (90 % grunntilskudd).

§ 7 tredje ledd skal lyde:

Det variable tilskuddet skal samlet utgjøre 10 prosent av produksjonstilskuddet og tildeles i forhold til antall utgivelser multiplisert med antall produserte sider, *etter forskjellige satser for sider produsert på henholdsvis norsk og samisk. Satsene fastsettes i henhold til årets budsjett i forholdet 1 (norsk) til 3,8 (samisk)*.

Subsidiært forslag dersom § 7 andre ledd endres som foreslått av departementet:

Det variable tilskuddet skal samlet utgjøre 15 prosent av produksjonstilskuddet og tildeles i forhold til antall utgivelser multiplisert med antall produserte sider, *etter forskjellige satser for sider produsert på henholdsvis norsk og samisk. Satsene fastsettes i henhold til årets budsjett i forholdet 1 (norsk) til 2,25 (samisk)*.

III. Overgangsordning

3. *Variabelt tilskudd* beregnes på bakgrunn av forventet antall sider og utgivelseshyppighet i tilskuddsåret.

VEDLEGG:

1. Redaksjonssekretær Oddgeir Johansen: Samisk - et dyrt språk? (Ságat 21.02.2008).
2. Audun Lona: - Samisk fordyrer ikke (Ságat 28.02.2008).
3. Simulert pressestøtte alt. A (nåværende forskrift).
4. Simulert pressestøtte alt. B (KKDs forslag).
5. Simulert pressestøtte alt. C (Ságats primære forslag).
6. Simulert pressestøtte alt. D (Ságats subsidiære forslag).